

NAPREJ

Glasiló Socialistične stranke Jugoslavije.

Bistvena razlika.

Na uvodnik v predvčerajšnjem »Napreju« moram na kratko odgovoriti. In sicer predvsem zato, ker sem se izrazil v svojem članku »Odvojeno mišljenje« — tam kjer trdim, da mora biti ideologija merodajna za delavsko politiko, res tako nejasno, da je mogoče moje besede krivo tolmačiti. Jaz seveda ne mislim, da naj sklepajo neorganizirane množice o stvareh, ki spadajo po organizacijskem statusu pred odbore.

Hotel sem le poudariti, da se mora zakonitost strogo varovati in da morajo sklepi, ki se napravijo, res izražati voljo tistih, ki sklepajo. In poudariti sem hotel, da je tudi to važno, da tudi neorganizirana množica te sklepe razume, ker ta množica je tudi vir moči. Zato je najvažnejša naloga vsake, zlasti delavske organizacije, da obvlada duhove. Vem, da se v tem tudi »Naprejev« članar z menoj popolnoma strinja. Zato je treba mistične priprave za vse, o čemer se ima skledati. In v današnji dobi prav posebno.

Nisem mnenja, naj plava stranka z množico, kamorkoli.

Stranka mora imeti svoj program in svoje cilje.

A za te cilje more le v toliko delati, v kolikor stoji pristaši z vso dušo za njimi. Z drugimi sredstvi stranka ne sme delati. Zato mora iti vzgojevalno delo roko v roki s politično akcijo. Nikdar ne sme politična akcija te idejne priprave zanemarjati, ali z ideologijo prelomiti. To sem hotel v svojem članku povedati.

Uverjen sem, da mi daje politična zgodovina naše stranke iz polpretekle dobe popolnoma prav — in tudi člankar-nasprotnik mi po vsej svoji praksi ne nasprotuje.

Filip Uratnik.

Odprava stanovanjske bede.

»Odbor Društva stanovanjskih najemnikov obvešča člane tega društva, da se ne strinja z načinom pobiranja draginje potom obč. stanovanjskega davka.«

Tole je prvo obvestilo, ki smo ga prejeli proti temu davku. Od vseh strani nam dohajajo soglasja, vse se veseli, da je bilo vsaj v tej kričeči zadevi mogoče združiti nasprotujoče si struje, k skupnemu nastopu in da se jim je posrečilo potom stvarnih razprav zediniti se na predlog, ki zadovoljuje vse pametne ljudi, ker je zmožen odpraviti strašno stanovanjsko bedo deloma takoj, deloma pa vsaj za bodoče. Nekateri so imeli začetkoma pomisleke, češ, da bo to le novo davčno breme, n. pr. starejši gospod, uradnik, je najprej rekel, da bo težko plačeval 5 dinarjev na mesec, da pa ne more v svojo sobo vzeti nikogar, ker mora imeti mir pri svojem večernem delu. Mlad zakonski par je izjavil, da bo

težko plačeval 10 Din. mesečno, da pa vendarle ne more imeti manj, nego ima: 1 sobo in kuhinjo. Ko smo jih pa prosili, da naj še enkrat natančno prečitajo ves predlog z utemeljitvijo vred in naj potem izjavijo še enkrat, če se jim zdi veliko plačevati stanovanjskega davka toliko, kolikor znaša davek na vžigalice, obenem pa vedeti, da bo stanovanjski davek pomagal na pravičen način odpraviti stanovanjsko bedo, dočim je davek od vžigalic samo odiranje delavnega ljudstva, ko smo še posebej zakonskemu paru pokazali drug zakonski par, ki se stiska v kuhinji, sobo je pa dal v podnajem, da bo mogel živeti — potem je soglašal uradnik, soglašal zakonski par, soglašali so vsi, ki so spoznali ta davek.

Razen kapitalistov! Ti seveda ne soglašajo, ker se jim zdi krivično, da ne smejo imeti 7 sob zase in še nekaj lukeni za posle po vrhu!

Če torej najdete koga, ki se s tem davkom ne strinja, se najprej prepričajte, če ta davek pozna, če ga razume. Če se mu zdi krivičen že tudi potem, ko ga že pozna, ga pustite pri miru — kapitalist je, ki ga ne boste prepričali, treba ga bo preglašati.

Kaj pa je z »Društvom stanovanjskih najemnikov«? Ali pozna ta davek? Da. Zakaj je njegov odbor torej proti? Zato, ker je kapitalističen, ker zastopa koristi kapitalistov.

Kako to? Saj je društvo tudi v akcijskem odboru in je tam sodelovalo in soglašalo. Kako, da je zdaj proti?

Društvo ni proti. Samo odbor je proti. Tudi odbor ne ves, gospod Vencajz so proti.

Kdo je Vencajz? Makučev prijatelj. Vodja tistih komunistov je bil, ki so leta 1919. in 1920. razbijali enotnost proletarske stranke na enak način, kakor dela zdaj Vencajz proti akcijskemu odboru. Inženir Štebi in Vencajz sta vodila odbor ljubljanske organizacije in namesto da bi delala stvarno, da bi onemogočila takratni nered, sta nasprotovala vsakemu poskusu resnega dela, pri tem pa radikalno kritizirala in lastno nedelavnost očitala drugim. Danes ni nobeden več komunist, prvi je v visoki državni službi, drugi je pa izstopil iz komunistične stranke takrat, ko to je začela vlada zatirati. Če se ne motimo, je baš zaradi njegovega izstopa prinesel neki list sliko, kako zapušča-jo podgane ladjo, kadar se začne potapljati. Idejni komunisti imajo drugačne značaje, torej je že to dokaz, da spada mož med komunistične kričače, ki smo jih zadnje dni večkrat omenjali. Kričači so tudi večkrat žejni, usta se osuše — zato pogledajo radi bolj globoko v kozarec. Tudi to se vjema pri g. Vencajzu.

Komunistični razdor je prišel na Slovensko iz Ljubljane. Posebno na s. Weissa z Jesenic se večkrat spomnimo, ki so ga obdelavali tako dolgo, da je tudi on

Izhaja razen ponedeljka in dneva po prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6-L.

Stane mesečno 2½ pšeničnih kg, celoletno 30 pl. V marcu 1922 računamo pl po 4 din.

Oglasi: prostor 1 × 55 mm 60 p.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštnine proste.

začel zamenjavati osebe in stranko, s čimer se je začel komunizem na Gorenjskem. Največ je pa škodovalo, da je ljubljanska organizacija razbijala disciplino, da je delala proti sklepom izvrševalnega odbora, v katerem je imela zastopnika. Kdor si vse to danes osveži v svojem spominu, bo razumel, kako da je odbor »Društva stanovanjskih najemnikov« začel nasprotovati tistemu davku, ki bi ga imel najbolj podpirati. Razkrajalno delo je to, ki ima edini namen onemogočiti resno delo. Ali bodo člani društva to dovolili?

V naši stranki je bilo pred leti nemo-goče delati proti takim ljudem, ker je veljala zanje zaščita tajnosti. Zdaj to pri nas ni več mogoče, ker smo se navadili obravnavati vse v javnosti. Tur je treba prerezati, da gnoj izteče in da ostane telo zdravo. Če pa ga zakrivamo, se razleže po vsem telesu in okuži še zdrave dele. Časopise imate, branite se! Nikakor pa ne boste ribarili v kalnem! Nikakor ne homo trpeli, da bi merodajni činitelji imeli sklicevati se na »Društvo stanovanjskih najemnikov«, da je proti in da torej najemniki sami ne žele — dobiti človeka dostojno stanovanje. Pazili bomo in razkrinkali vsakogar, ki bi hotel pri tem vprašanju uganjati demagogijo. Posebno tisto žalostno demagogijo z davki. Novi davki so vsi nepriljubljeni, toda ta davek ne bo nepriljubljen, ker je pošten in pravičen. Nepriljubljen bo le pri pijavkah, teh je pa premalo, da bi se jih združene organizacije delavnega ljudstva ne mogle otresti!

Kaj je povedal Anatol France o obnovi Evrope.

Vsa Evropa si je na jasnem, da je potrebna preporoditev v kulturnem in obnovi v gospodarskem oziru. Mnogo se je o tem govorilo in se še govori. Izdajajo se spomenice, prireajo konferenice, spujejo sindikati itd., vendar pa delo nič kaj prav ne gre izpod rok.

Zanimivi so nazori različnih političnih in kulturnih delavcev, ki jih imajo glede tega vprašanja. Naj omenimo danes, kaj menij o obnovi Evrope slavni francoski socialistični pisatelj Anatol France. Ko je Anatol France, ki ga žal v Slovincih le premalo poznamo, prejel Noblovo nagrado, so mu priredili prijatelji banket, na katerem je imel Anatol France sijajen govor o obnovi Evrope in o miru v Evropi. Dejal je:

»Evropo je treba obnoviti. Gre za naše življenje. Dovolj je bojevitega duha. Seveda moramo zahtevati in dobiti dolžno odškodnino, to je koncem koncev pravo. Toda ne moremo zahtevati z otroško trmoglavostjo od enega samega naroda takih vsot, katerih bi nam ne mogle izplačati vse države na svetu, ko bi izpraznile svoje blagajne.

Ne pravim svojim rojakom: Nikar ne sevražite; pozabite! Predobro poznam človeško naravo, da bi jih k temu pozival in zaman trošil besede. Jaz pravim: Bodite razboriti! Ljubite mir in ne delajte poskusa, ki traja dalje kakor brutalna sila, zakaj on uniči tudi onega, ki ga izvršuje in onega, ki ga mora pretrpeti!

Francozi! Ne težite po hegemoniji, ki ni nikomur več mogoča niti na morju niti na kopnem! Ne sanjajte o zmagah in zavojevanjih! Ne želite si usode Velike Britanije: nimate vzroka, da ji zavidate. Bodimo umerjeni: gre za naše življenje. Zmanjšajmo vojsko, skrajšajmo vojaško službovanje. Nužna potreba je, da si prihranimo ta grdi brezuspešni strošek.

V splošni bedi vseh držav je Francija morda najmanj nesrečna. Današnji dan se še prenese, a jutrajšnji? Nesreča, ki jo mi občutimo, kroži okrog nas. Širi se po ogromnih ozemljih, vsaki dan se bolj razmahuje in se nam približuje, grozeč, da nas potare. Ako je sploh mogoče, da jo zmanemo, jo moremo samo z enim sredstvom: z mirom. S pravim mirom, a ne z onim v pompozni dogovorih na mrtvem papirju, temveč mirom v sreč. Ta mir obnovi Evropo.

Imetje sočutje, da ako ljubimo slavo, ako baš moramo biti prvi narod na svetu, bodimo to po razspodnosti, modrosti in pravici, ki ve, kaj je možno in kaj je dobro, z mirnim pogledom, ki obsega vse človečanstvo. Poslušajmo lepo Goethejevo besedo: Bodimo dobri Evropejci!

Govor je poštena lekcija francoskemu imperializmu, ki hoče na vsak način, da se Nemčija več ne dvigne, in ki nikakor neče popustiti v oboroževanju.

Politične vesti.

+ Naši uradi so še vedno avstrijsko pobarvani, kar se tiče občevanja z ljudstvom. Še nadalje mislijo, da ima vsa oblast kak Franc Jožef naravnost iz nebes od gospoda Boga, in da to svojo oblast »po božji milosti« prenaša na svoje uradnike, ki jim seveda potemtakem ni treba nič misliti in povpraševati, kako je to ali ono — saj Bog se ne more zmotiti, cesar tudi ne in cesarski namestnik ter njegovi uradniki tudi ne.

Že lani 7. decembra je predaval s. Podbevšek v Zagorju isto predavanje, kakor v Ljubljani, na Jesenicah in v Šoštanjju, predavanje, ki je pisano in ki ga vsak čas lahko zopet čitamo. Toda v Zagorju so neki čudni učitelji protestirali proti temu, da je bil Cankar socialist, ovadba je bila naperjena proti s. Podbevšku, da je govoril protidržavno. Seveda je bil oproščen vsakega zasledovanja, ko se je izkazala neutemeljenost takega očitanja, toda imel je mnogo sitnosti in potov zaradi tega, ki so mu vzele precej dragega časa in denarja. Pa končno, koliko smo že imeli sitnosti zaradi uradov, prenesli bomo še tudi take.

Toda od takrat so pretekli že 3 meseci, pri radovliškem glavarstvu pa še vedno ne vedo o tem. Včeraj se je vršil na Jesenicah recitacijski večer in predavanje, kjer je nastopil tudi s. Podbevšek. Glavarstvo je pa zadnji dan prireditev prepovedalo, »ker je s. Podbevšek 7. decembra v Zagorju govoril v protidržavnem in komunističnem smislu«. Z Jesenic se je moral pripeljati v Ljubljano delavec, da poizve, če se ima prireditev res odpovedati. Moralí smo nadlegovati gospoda pokrajinskega namestnika, ki ima gotovo važnejše posle, nego pečati se s takimi

malenkostmi. Seveda, ker ima dobro voljo biti objektiven in ni pristaš tiste teorije o »božji milosti« cesarjev in uradnikov, je rad žrtvoval nekaj časa, da se prepriča o stvari in popravi pogreško, ki jo je vsled slabe volje informiranosti zagrešil kak podrejen pristaš »božje milosti«.

+ Jugoslavija, raduj se! Mnogo dobrega in koristnega so nam ustvarila ministrstva v Belgradu. Dala so nam skupen državni grb, skupno zastavo, razpisala so natečaj za novo skupno himno, sedaj pa pride vrhunec vseh blagrov. Ministrstvo ver je pozvalo zastopnike vseh veroizpovedani, naj določijo skupno molitev za Jugoslavijo. Tako, sedaj smo na konju! Ko bodo državne blagajne prazne, jih bodo obkolili ministri v svečanih oblačilih, pomolili z resnimi glasovi državno molitev in blagajne se bodo napolnile z denarjem. Ko bodo obstali vlaki, bodo potniki izstopili in pod vodstvom izprevodnikov ginljivo in pobožno zapeli novo molitev, in vlaki bodo veselo oddrli dalje... itd. itd. Rešeni bomo vseh neprilik. Preden pa bo ta molitev še končno veljavno sestavljena, naj gospodje, ki bodo imeli s to stvarjo opraviti, popolijo k Sv. Antonu, da jim pride v glavo pravo razsvetljenje.

+ Javni shodi so zelo opasni »državci«. Visokošolsko društvo »Pobratimstvo« je napovedalo v nedeljo, 12. t. m. javni shod, na katerem so hoteli protestirati proti takim ministrom kakor je minister Pribičević, o katerem se je izrekel bivši ministrski predsednik in večkratni minister Stojan Protić, da je »kriminalni tip.« Visokošolci so hoteli tudi zahtevati, da toži Pribičević vse časopise, ki so ugotavljali, da je v zvezi z Draškovičevim umorom in sploh s komunističnimi voditelji. Toda visokošolci so napravili račun brez krčmarja, zakaj policija je shod prepovedala z motivacijo, da je opasen — državi! — Ta razlog si moramo dobro zapomniti, da bomo vedeli, zakaj so pričeli v zadnjem času z obešanjem političnih zločincev. Prišli smo že tako daleč, da se ministri oziroma njihove stranke istovetijo že z državo. Od tukaj naprej v resnici ni več daleč do — »države, ki je v opasnosti«.

+ Boj za državo med dvema strankama. Med demokratskimi in radikalnimi poslanci vlada že deli časa ostra napetost, ki se polagoma stopnjuje. Tako je imel predvčerajšnjim glavni odbor demokratske stranke sejo, na kateri je sklenil, da mora na vsak način ostati njihov minister Marinković v vladi, čeprav zahtevajo radikalni poslanci zaradi odstave župana v Vel. Bečkerek, da odsopi. Ravnotako so sklenili, da mora na vsak način ostati v vladi njihov minister Rafajović. Med radikalnimi poslanci vre zlasti zaradi tega, ker se hoče minister Pribičević posluževati proti svojim nasprotnikom celo bajonetov. Pa ne samo to, temveč skuša povleči v svojo zadevo tudi državo in kralja. Ukrep ministra Marinkovića, s katerim prepoveduje javni shod belgraiskih visokošolcev, je izzval veliko razburjenje.

+ Politika nacionalističnih držav je ogabna. Reški fašisti še vedno nemoteno razgrajajo in plenijo po mestu. Tako na primer so celo oplenili na Sušaku trafikó Franjete. Poleg tega pa so ubili tudi dva bivša redarja — Hrvata. Poslanec Giurati, ki ga je odposlala laška vlada, da napravi na Reki mir in red, je že odložil svoj mandat in to istočasno, ko se je proglasil za poglavarja reške države. Ka-

kor vidimo, žive reški ljudje v razmerah, ki jih lahko brezskrbno primerjamo z razmerami kje med afriškimi zamorci. Italija jih seveda prav pridno izrablja, ker je prežeta od nacionalističnega šovinizma.

+ Kaj pa je tebe treba bilo? Nemška monarhistična društva, italijanski fašizem, madžarsko društvo probujajočih se Madžarov, so zadnji zaplodki tepenega militarizma, ki se hoče zopet prikopati do svoje stare veljave in moči. Tudi Jugoslavija ima podobno društvo, ki je morda imelo v Stari Srbiji pomen in bilo upravičeno. Sedaj moramo trditi, da ni več, da je naravnost škodljivo, ker huiška prenapete nacionaliste zoper ljudi drugega političnega prepričanja in tvori nevarnost državljanske vojne. Posledice jugoslovanskega fašizma, ki se imenuje Narodna obrana, smo že imeli priliko videti, predvsem v Dalmaciji, kjer je tekla kri. Tudi v naši ožji domovini, v Sloveniji, se obeta ustanovitev Narodne obrane. Dočim vlada nima denarja za človekoljubne, prosvetne in kulturne ustanove, ga ima dovolj za taka sumljiva društva, ki bodo gojila v državi narodno nestrpnost. Toda to je precej nevarna poskus!

+ Madžari bi radi dobili avstrijske obmejne občine. Ker zahtevajo Madžari od avstrijske republike 46 obmejnih občin, s čimer bi dobili vse burške premo-govnike, in vsa velika Friedrichova posestva, se je obrnil zvezni kancelar Schofer na poslanike velike antante, ki so soglašali z njegovimi izjavami. Madžari zahtevajo ozemlje tudi od Čehov. Njihov apetit je velik.

+ Pred genovsko ekonomsko konferenco. Na shodih, ki jih sklicuje delavstvo v Rusiji, sprejemajo resolucije, v katerih izrekajo željo, naj Ljennin ne gre na genovsko ekonomsko konferenco. Javno mnenje — in kadar govorijo o ruskem javnem mnenju, mislijo samo radikalno delavstvo, — se protivi posetu genovske konference od strani Ljennina. Morda ga lahko zadene nesreča: atentatorjev je mnogo, zakaj sovražnikov ima Ljennin vse polno. In enega samega je treba, da odda nani par strelcev in takim možnostim rusko delavstvo noče izpostavljati svojega liliča. Morda je bolje, da ostane Ljennin v Moskvi. Konferenca v Genovi bo kapitalistična konferenca in bo sklepala, kako vzpostaviti ekonomsko življenje v Evropi na kapitalističnih načelih. O socializmu ne bo govora v Genovi, zato bodo njeni zaključki kapitalistični zaključki, kakor so bili v Versaillesu, v Parizu, v Sevru, Londonu in sedaj v Washingtonu na konferenci za omejitve oboroževanja. Ko je Wilson posetil pariško mirovno konferenco s svojimi točkami, ga je ljudstvo po evropskih mestih pozdravljalo kot svojega rešitelja, kot predstavnika nove bodočnosti. Toda na eni konferenci se ne poruši temelji nobene obstoječe družbe. Tudi če bi bila na Wilsonovem mestu Ljennin in Trockij, bi zaključki versailleske konference ne bili mnogo drugačni. In Ljennin ter Trockij tudi res zastopata družbo bodočnosti, konferenca pa bi napravila vseeno kapitalistične, imperialistične zaključke. Ljennin bo v očeh ruskega ljudstva velik, dokler ne prične osebno mešetariti na konferencah kapitalističnih vlad. Ljudstvo je tako: če sodeluješ na kaki konferenci, ki napravi krivične zaključke, te bo dolžilo odgovornosti, četudi si morda ves čas nasprotoval in se boril za pravičnost. Tega se za vedajo nekateri sovjetski državniki, pa

priloročajo Ljenu, naj pušči iti druge v Genovo konferirat in se pogajati za koncesije in dajati koncesije.

+ **Kadar gredo kapitalistični delegati na konferenco.** Na Angliškem so zelo razburjeni zaradi Amerike, ki je odklonila svojo udeležbo na Genovskij konferenci. Listi sodijo, da se Amerika zato ne bo udeležila konference, ker je nastal med francosko in angleško vlado spor zaradi podmornic. Nekateri konservativni listi pa menijo, da se Amerika zato ne udeležiti konference, ker se ne bo pogajati z boljševiki.

+ **Ruski izseljenci še vedno sanjajo o carizmu.** Ruski realisti bodo imeli okoli 20. t. m. v Berlinu konferenco, na kateri bodo razpravljali o možnostih za revolucijo proti sedanjemu ruskem režimu, ki bi ga radi nadomestili s monarhističnim. Tako poročajo iz Helsingfors. Realisti, ki so z revolucijo vse izgubili, ne bodo prenehali sanjati o starih časih, ki so bili še včeraj, pa jih ni več. Tudi ne povrnejo se ne: sovjetska vlada je opustila in opuščala vso tisto politiko in taktiko, ki jo je vršila v začetku revolucije, pa jo nadomešča s praktičnejšo, s tako, za kakršno je rusko ljudstvo danes zrelo. Ako bi skušala iti dalje, tedaj bi bili realisti lahko res nevarni, ne vsled svoje moči, katere nimajo, ampak vsled istih vzrokov, vsled katerih je padel carizem: vsled notranjega skrahiranja institucije, ki je na vladi. Carizem je bil star, zastarel in se ni mogel prilagajati razmeram. Carizem je bil ostanek preteklosti in je silil v preteklost: nova Rusija je stvar bodočnosti, zato je dostopna prilaganjem in izboljšavanjem. Možnosti za uspešno monarhistično revolucijo v Rusiji danes ni in je ne bo. Poskusi oživeti carizem pa se bodo dogajali.

Dnevne vesti.

— Dve zanimivi vesti iz »Slov. Naroda«. Prva pravi, da se novi občinski volilni zakon za avtonomne občine in za one, ki štejejo preko 10.000 prebivalcev, v Sloveniji, že tiska. »Narod« upa, da se bodo potem tekom treh mesecev razpisale nove volitve za ljubljansko mestno občino, ki mu je najbolj v srcu, ali bolj podomače in točno, v želodcu. »Narodovcem« in vsem, ki imajo to čast, prištevati se njihovim najbližjim prijateljem, ki so novi volilni zakon proti vsem načelom prave demokracije vsilili, želimo čimprejnjih volitev, da bodo čimprej doživeli novo razočaranje. — Druga vest se tiče obeh narodnosocialnih poslancev, ki sta vstopila v republikanski klub. Ne pade nam ob tej priliki niti na um, da bi se spuščili v polemiko z »Narodom«, ki se je strašno razžalostil nad tem korakom in ki vidi v njem hud zločin nad Karagjorgjevičevim dinastijo in seveda nad enotnostjo naše države, kateri je omenjena dinastija — edina oporna točka za obstoj. Pustimo »Narodu« take ultrapatriotične ekscese in povemo rajši, da so narodni socialci s tem prelomili s tisto cincarsko in antiproletarsko monarhistično politiko. Seveda mi tega koraka ne pripisujemo vodilnim reakcionarnim krogom v tej stranki, temveč pritisku malce bolj zavednega njenega delavstva, katero išče instinktivno bolj razredne orientacije in naslombe na druge, bolj zavedne stranke. Srbski republikanci so, kakor vam bo znano, tisti, ki delujejo v zbornici roko v roki z našim klubom.

Podrobnejše o uspehih stavke v tovarni konzerv na Vrhniki pridobimo v ponedeljek.

Profidraginski shodi v rudarskih revirjih, v Zagorju, Trbovljah in v Hrastniku, se bodo vršili danes v nedeljo 12. t. m. Vse organizacije vseh strank so se tudi tam sporozumele, stvarno pretresle ljubljansko resolucijo in jo v celoti sprejele za svojo z malenkostnimi nebitnimi izpremembami. Bili so tudi zastopniki komunistično mislečega delavstva poleg, ki so s tem dokazali, da znajo bolj stvarno misliti, nego g. Makuc.

Finančni minister je podaljšal rok za prijave vozil in za plačanje predpisanih taks za ta vozila, ki je potekel dne 15. januarja t. l., do 15. marca 1922, ker občinstvo ni bilo dovolj obveščeno o obveznosti prijav.

Ljubljana.

Društvo tobačnih trafikantov v Ljubljani sklicuje svoj redni občni zbor dne 12. t. m. ob 2. popoldne v prostorih gostilne »Zlata riba«. Ker se bo na tem zboru razpravljalo o važnih zadevah, prosimo za obilno udeležbo. — Odbor.

Komanda mesta se je preselila s Dunajske ceste (Bavarski dvor) v kasarno vojvoda Mišiča (prej Belgijska) objekt 14. Vhod v ta objekt je iz Vojaške ulice, vrata pri špediterju Ranzingerju.

Društvo stanovanjskih najemnikov za Slovenijo s sedežem v Ljubljani opozarja vse člane brezstanovalce, da se čim prej oglasijo v društveni pisarni. Prihodnja javna odborova seja se vrši v sredo, dne 15. marca t. l. ob 20. v mali dvorani »Mestnega doma«. Društvena pisarna daje članom dnevno od 18. do 20. informacije Sv. Petra cesta 12, pritično, desno.

Celje.

Ljudsko vseučilišče v Celju. V ponedeljek, dne 23. marca predava gđc. Ana Župančič o socialnem delovanju armade reševanja v Londonu. Dolžnost naša je, da obiskujemo ta visok kulturni forum. Otroci pod 17. leti nimajo dostopa.

Maribor.

V znamenju smrtnih obsodb. Pravkar smo prejeli poročilo, da so včeraj obsodili na smrt na večalih tri morilce preužitkaria Košarja.

Vestnik Svoboda.

Podružnica »Svoboda« Moste pri Ljubljani. Redni letni občni zbor se bo vršil v nedeljo, 19. t. m. v društvenem lokalni pri Mausarju v Novem Vodmatu z običajnim dnevnim redom. Začetek točno ob pol 10. popoldne. — Člani poravnajte zaostale prispevke, da boste imeli glasovalno pravico. Pripeljite s seboj sodruge in sodružice, ki žele pristopiti k podružnici. — Sodrugi-delavci, zavedajte se, da je to edina kulturna organizacija, katera ima interes, da izobrazuje delavno ljudstvo. Dokažimo Moščani, da nismo najbolj zaspani in nevedni proletarci. — Sodrugi, agitirajte za svojo organizacijo od moža do moža in kmalu se bo pokazal uspeh! — Pridite, da si začrtamo pot za bodoče delo. — Za odbor: Andrej Svetek, predsednik. Fr. Klopčar, tajnik.

Dopisi.

Ježica pri Ljubljani. Pri nas imamo gosp. nadučitelja, ki je še Šušteršičevega kalibra in ta g. še vedno misli, da je vsa občina od njega odvisna. In ravno tu se jako moti, ker ravno nasprotno je res, da je on od občine odvisen. Ta g. ima tudi za svoje učence menda dvojno mero, kadar jih kaznuje. Na bolj bogate pogleda bolj z

malim očesom. Pred kratkim je menda že po učenju padel na nekega učenca in ga kar po domače oklofutal. In to zato, ker je tisti učenec sironak in delavčev sin. Ni davno, ko mu je dobri in skrbni oče umrl ter zapustil 5 nepreskrbljenih otrok. Tako gre, če je peč revež: surovo ga pretepajo. S tem ga lahko tudi poškodujejo. Sicer nimamo namena, vmeševati se v take reči, ampak če je pa resnica, je to naša sveta dolžnost. Če je učenec potreben kazni, se lahko dostojno kaznuje in basta! Toliko za sedaj, drugič napravimo drugače. — Več občanov.

Šport.

Jugoslovanski kelesarski podsavez za Slovenijo sklicuje izredni občni zbor za 12. marec ob 10. dopoldne v pisarni Športne zveze, Ljubljana, Narodni dom, z edino točko dnevnega reda: Volitev novega odbora.

UTRINKI.

V sedanjem boju proti organiziranemu delavstvu med kapitalistično časopisje korporacijam in trustom vso mogočo pomoč. Delavstvo pa to časopisje kupuje in ga s tem podpira, socialistične pa zanemarja. Ni čuda, da se kapitalisti ne ozirajo mnogo na pozive dobrih ljudi, naj postopajo bolj milostno z delavstvom.

Delavec, ki ne bere svojega glasila, je nepopolen delavec. On je hlapec svojega gospodarja, nikdar pa ni v nobenem oziru sam svoj gospod. Ker pravi socialist hoče poznati težave, zapreke, uspehe in napredek delavskega boja. Na tej poti ga zvesto spremlja »Naprej«.

Izdajatelj: Zvonimir Bernot (v imenu pokr. odb. SSJ).

Odgovorni urednik: France Svetek.

Tisk Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

Tisoče ljudi v vseh deželah sveta uporabljajo že 25 let prijetno dišeči

Feller-jev „Elsafluid“

kot KOSMETIKUM

za nego zob, zobnega mesa, glave, kot dodatek k vodi za umivanje, ker je radi svojega antiseptič. in čistega osvežujočega delovanja najboljšega učinka. Ravno tako je priljubljen kot krepko blago delujoče in vrlo prijetno sredstvo za drgnjenje hrbta, rok, nog in celega telesa. Je mnogo močnejši in delujoči nego Francosko žganje in najbolje sredstvo te vrste. Tisoče priznanja! Z zamotom in poštino za vsakoga: 3 dvojnate ali 1 specialna steklenica 48 K

Za prodajalce:

12 dvojn. ali 4 spec. steklenice 168 K
24 280 K
36 394 K

POŠTINE PROSTO na Vašo pošto. Kdor denar naprej pošlje, dobi še popust v naravi.

PRIMOT: Elsa obliž za kurja očesa 5 K in 750 K; Elsa mentolni klinčič 12 K; Elsa posipalni prašek 11 K; Pravo Elsa ribje olje 85 K; Elsa voda za usta 36 K; Elsa kolonska voda 41 K; Elsa šumskimirsi 41 K; Glycerin 6 K in 30 K; Lysol, Lysoform 30 K; Kineski čaj 3 K; Elsa mrčesni prašek 15 K; Strup za podgane in miši po 8 K in 12 K.

EVGEN V. FELLER, lekarnar, STUBICA donja Elsatrg št. 252 Hrvaško.

KAJO DELIC,
zlatar in draguljar
Ljubljana Mišerjeva ul. 4
priporoča svojo

zlatarsko in draguljarsko delavnica
za nova dela in popravila vsake
vrste, kakor tudi za pozlato-
vanje in posrebovanje.
V zalogi ima zlatine in srebr-
nine, poročne prstane po vseh
uzorcih in merah, uhane i. t. d.
Kupuje tudi zlato in srebro ter
plačuje po najvišjih cenah, ali
pa izmenjava za novo blago.

25 CELJE 25
Marija Baumgartner.

Velika zaloga vsakovrstnega
novoga pohištva
domačega in tujega izdelka.
Divani, madraci, pernice, odeje.
Kompletna oprema za novoporočence.
25. Samo v Gosposki ulici. 25.
Zmerne cene! Delo solidno!

Pranje je težko delo; olajšaj si ga in vporabljaljaj

milo z znamko „gazela“.

Priporočamo tvrdko

JOSIP PETELINC

== Ljubljana ==
Sv. Petra nasip št. 7.

Najboljši šivalni stroji
za rodbinsko in obrtno
rabo, vse potrebščine
za šivilje, krojače, čevljarje.
Srajce, kravate, žlice, vilice, nože i. t. d.
Galanterijsko blago na drobno
in debelo.

WALTER MARTINY

M. Kuštrin,
Tehnični, elektro-tehnični in
gumijevi predmeti vseh vrst
na drobno in debelo.

Glavno zastopstvo polnih
gumijevih obročev za to-
vorne automobile tovarne
Walter Martiny, Torino.

Hydravlična stiskalnica za
montiranje gumijevih obro-
čev v centrali, Ljubljana,
Rimska cesta 2. Prevozno
podjetje za prevoz blaga
celih vagonov na vse kraje,
za kar je na razpolago
10 tovornih avtomobilov.

CENTRALA: Ljubljana, Rimska cesta 2.
Telefon št. 588.

Podružnice:

Ljubljana, Dunajska cesta 20, tel. št. 470.	Maribor, Jurčičeva ulica 9, tel. št. 133.	Beograd, Knez Mihajlova ulica 3.
---	---	--

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani
prodaja
iz slovenskih premogovnikov
velenjski, šentjanski in trboveljski premog
vseh kakovosti v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov
za domačo vporabo kakor tudi za industrijska podjetja
in razpečava
Ia čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo
vporabo, kovaški premog in črni premog.

Naslov:
Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani, Nunska ulica 19.

Valenec

za kleparsko obrt se sprejme
tako; ugodna ponudba.
Produktivna zadruga kleparjev v Ljubljani,
Kolodvorska ulica 28.

Stara vozna pokrivala

(plahte) ali šotarska pokrivala
(Zellblätter) se iščejo v nakup.

Ponudbe je nasloviti pod šifro
„Plahte“ na anončno družbo
„Aloma Company“, Ljubljana,
Kongresni trg 3.

Blagovolite vzeti na
znanje otvoritev
nove trgovine z
železnino in stroji
na debelo in drobno

Pozor!

Šošterič, Petan & Erker
== v Ljubljani, Resljeva cesta 20 ==

Pozor!

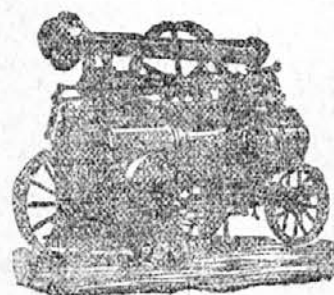
katero tvrdko pri nakupu posebno
priporočamo
slavn. občinstvu, obrt-
nikom, zlasti trgovcem
na deželi.

ZDRAVNIK.

Bratovska skladnica Trboveljske premogokopne
družbe v Trbovljah sprejme pod zelo ugodnimi po-
goji v službo zdravnika.

Samostojnost in večletna praksa je pogoj. Služba se na-
stopi takoj, ali najkasneje v treh mesecih. Osebna predstava pri
rudniškem ravnateljstvu v Trbovljah, kamor se naj pošiljajo
tudi pismene ponudbe.

Parne mlatilne garniture

na lokomobile s parnim
obratom in mlatilnice s
kroglastim tečajem, do-
bavne v kratkem roku
do bodoče mlatitve.

Glavno zastopstvo tvornice strojev ogerskih državnih železnic
„Record“ d. d. za trgovino in industrijo
Osijek, Toretina ulica št. 2.
Brzjav: RECORD. Telefon: 86.